

Actieplan 2018

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Juni 2018

Regio Duin- en Bollenstreek

Gemeente Katwijk

GEMEENTE
HILLEGOM

gemeente
TEYLINGEN

LISSE

Gemeente
NOORDWIJK

Katwijk

Gemeente
Noordwijkerhout

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Ambities	5
3	Actieplan MVI 2018	8

1 Inleiding

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD INKOPEN

Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) betekent dat een inkopende organisatie - naast op de prijs van de producten, diensten of werken (Profit) ook let op de effecten van de inkoop op milieu (Planet) en sociale aspecten (People). Duurzaam inkopen wordt ook wel maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) genoemd. MVI is het hanteren van milieu- en sociale criteria in alle fasen van het inkoopproces zodat daadwerkelijk producten, diensten of werken geleverd worden die aan deze criteria voldoende. Het uiteindelijke doel van duurzaam (milieu verantwoord) inkopen is het stimuleren van duurzame productie en bijdragen aan een betere wereld.

Dit kan door:

- bij marktverkenning of -consultatie te inventariseren wat de markt te bieden heeft op dit gebied en welke kosten daar aan verbonden zijn
- het opnemen van duurzaamheidscriteria in het bestek of programma van eisen
- het selecteren van leveranciers, aannemers of dienstverleners die voldoen aan de gestelde duurzaamheidscriteria
- door gunningscriteria op te stellen die duurzaamheid van de inschrijving meer belonen
- duurzaamheidscriteria specifiek op te nemen in het contract
- te controleren of de leverancier, aannemer of dienstverlener de gemaakte duurzaamheidsafspraken ook daadwerkelijk nakomt.

Samen maatschappelijk verantwoord aan de slag in de Duin- en Bollenstreek

De gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen, Katwijk, Noordwijk en Noordwijkerhout hebben het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) ondertekend. Dit Manifest is een afspraak tussen het Ministerie van Infrastructuur en Milieu met 150 andere overheden. Elke organisatie die heeft ondertekend, heeft daarbij afgesproken bij inkoop van producten en diensten niet te letten op prijs, maar ook op de effecten op gebied van milieu en sociaal vlak.

Met de ondertekening hebben de gemeenten met de andere ondertekenaars concreet afgesproken:

- Binnen een half jaar na ondertekening (concreet vóór 1 juli 2018) een actieplan MVI op te stellen waarin ze zich committeren aan eigen geformuleerde ambities die worden uitgewerkt in concrete acties. De actieplannen worden openbaar gemaakt en de uitvoering gemonitord.
- MVI effectief te verankeren van in hun eigen organisatie ondersteund door bestuurders, en daarbij de ondersteuning te zoeken van inkopers en budgethouders/opdrachtgevers.
- actief deel te nemen in een lerend netwerk voor en door Partijen en het bevorderen van onderlinge samenwerking en uitwisseling van kennis, goede voorbeelden en geleerde lessen tussen de ondertekenende partijen.

De wethouders Duurzaamheid uit de regio Duin- en Bollenstreek (Gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen (HLT Samen), Katwijk, Noordwijk en Noordwijkerhout) hebben de intentie uitgesproken voor het gezamenlijk optrekken en opstellen van het actieplan MVI waarin gemeenten aangeven wat hun ambities zijn voor MVI en welk actieplan zij daaraan koppelen. De gemeenten willen hiermee ook bereiken, dat binnen de bestuurlijke en ambtelijke informele samenwerking tussen de gemeenten, inkoopsgrootte wordt gerealiseerd en de mogelijkheden vergroten om van elkaar te leren.

Alle zes gemeenten hebben een eigen startpositie wat betreft inkopen. Daarnaast zijn er gemeente-specifieke factoren die het tempo bepalen waarmee zij afzonderlijk richting MVI kunnen bewegen. Dit actieplan is daarom opgesteld als een dynamisch document, dat verbindt op de gezamenlijke visie en ambities, maar tevens ruimte houdt voor het verschil in aanpak en tempo van de verschillende gemeenten.

Doel actieplan MVI

Het doel van het actieplan MVI is de effectiviteit en de draagwijdte van MVI in de organisaties van de zes Duin- en Bollenstreek gemeenten te vergroten, door ambities concreet vast te leggen, kenbaar te maken en vervolgens uit te voeren. Dit wordt bereikt door concrete, intern gedragen actiepunten die uitgevoerd kunnen worden tussen 1 januari 2018 en 31 december 2020.

Deze actiepunten zijn zo concreet mogelijk geformuleerd en dragen zo bij aan het bereiken van de elf doelstellingen die zijn vastgelegd in het Manifest MVI:

1. Tegengaan van klimaatverandering, door klimaatmitigatie en met aandacht voor klimaatadaptatie;
2. Realiseren van een circulaire economie;
3. Verminderen van milieudruk;
4. Beschermen en duurzaam benutten van natuurlijk kapitaal;
5. Verduurzamen van de bedrijfsvoering van overheden;
6. Verduurzamen van product- en marktketens;
7. Stimuleren van hernieuwbare energieopwekking en energie-efficiëntie;
8. Toepassing van bio-based grondstoffen en materialen;
9. Stimuleren van innovatie, waarbij de overheid als lead customer optreedt;
10. Tegengaan van mensenrechtenschendingen, betalen van een leefbaar loon en het verbeteren van arbeidsomstandigheden in de wereldwijde waardeketens;
11. Social return.

Proces

Door een werkgroep met daarin vertegenwoordigers uit de 6 gemeenten (4 organisaties) zijn de gezamenlijke stappen gezet om tot dit actieplan te komen. Deze werkgroep is op regelmatige basis bij elkaar gekomen om tussentijds uitkomsten te rapporteren en te komen tot afstemming op gezamenlijkheid, waarna het project weer individueel verder werd gebracht in de afzonderlijke organisaties.

Allereerst is in de afzonderlijke gemeentelijke organisaties een nulmeting (middels documentanalyse en aanvullende interviews) uitgevoerd, waarin is onderzocht:

- Huidig relevant beleid wat betreft maatschappelijk verantwoorde ambities gemeenten op basis van opsomming hierboven;
- Huidig inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- Huidige organisatie wat betreft inkoop- en aanbesteding;
- Uitvoering van inkoop- en aanbestedingen;
- Borging en leercurve van (maatschappelijke doelen) inkoop en aanbesteding.

Op basis van de nulmeting zijn gezamenlijk ambities bepaald voor het actieplan. Deze ambities zijn vertaald naar een aantal concrete acties. Hiervoor zijn in de programmabegrotingen bestudeerd van aanstaande inkooptrajecten en zijn verkennende gesprekken gevoerd met verschillende betrokkenen (projectleiders, budgethouders, adviseurs) in de gemeenten. Dit actieplan is het uiteindelijke resultaat, grotendeels opgesteld door en voor de zes Duin- en Bollenstreek gemeenten gezamenlijk en individueel vertaald naar de eigen gemeente, in casu: Katwijk.

2 Ambities MVI

AMBITIES VOOR MVI

Via 50% in 2020 naar 100% in 2025. We gaan in eerste instantie uit van het bestedingsvolume aan aanbestedingen en inkooptrajecten in een jaar ('spent'). De uiteindelijke ambitie (vanaf 2015) is bereikt als in alle inkoopprocessen in een bepaald jaar een expliciete afweging op de verschillende aspecten van MVI heeft plaatsgevonden. Hiervoor wordt een afwegingskader ontwikkeld, waarmee de keuze voor een product of leverancier wordt onderbouwd, dan wel de aanbieding van een leverancier kan wordt beoordeeld.

We starten niet op nul. In de huidige inkoopprocessen wordt al in veel opzichten rekening gehouden met duurzaamheidsaspecten en de toepassing van de minimale duurzaamheidseisen (PIANOo). Enkele voorbeelden daarvan: inkoop van energie, toepassing van duurzaam hout in de openbare ruimte, aanschaf wagenpark, milieuverantwoorde afvoer van uitkomende bouwstoffen en afvalstromen en de toepassing van social return bij werken. De ambities van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen gaan echter verder en richten zich uiteindelijk op afweging van verschillende alternatieven en de keuze voor het meest verantwoorde alternatief. Daarbij gaat het niet alleen meer om de maatschappelijke belasting van voorgenomen activiteiten te beperken, maar om via de inkoopprocessen zelfs een positieve bijdrage aan oplossing van de bestaande problematiek te leveren: een positief maatschappelijk rendement voor het verbeteren en behouden van een leefbare aarde. Dat wordt de zoektocht voor de komende jaren.

Duurzaamheid

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen is het inkopen van producten, diensten en werken waarbij niet alleen op prijs, *profit* (winst/welvaart) wordt ingekocht, maar ook de effecten op *people* (mensen) en *planet* (planeet/milieu) worden meegenomen. MVI wordt ook wel duurzaam inkopen genoemd. In dit hoofdstuk gaan we in op de gezamenlijke ambities, van waaruit we aankomende jaren zullen handelen om richting MVI te bewegen.

Duurzaamheid staat bij alle Duin- en Bollenstreek gemeenten prominent op de agenda en is een thema in de collegeprogramma's. Duurzame doelstellingen komen reeds in veel verschillende documenten voor (coalitieakkoorden, duurzaamheidsagenda's, duurzaamheidsbeleid, beleidsstukken op het gebied van o.a. water, groen, onderhoud en beheer verschillende programma's). Op verschillende wijze wordt hier in de gemeenten invulling aan gegeven. Ook de vertaling van duurzame doelstellingen naar inkoop- en aanbestedingsbeleid, organisatie en uitvoering gebeurt in de verschillende gemeenten op eigen wijze.

Uit de verschillende duurzaamheidsambities zijn een gezamenlijke basishouding en focusgebieden te herleiden die passen binnen de doelstellingen van het Manifest MVI en die leidend zullen zijn in dit actieplan MVI.

Basishouding

Als grote inkoper (volume van enige tientallen miljoenen euro's per jaar) willen de gemeenten het goede MVI-voorbeeld geven bij inkoop en aanbestedingen. Door in de inkoopprocessen nadrukkelijk de maatschappelijke waarden mee te wegen, stimuleren de gemeenten leveranciers en aannemers om hun eigen productie- en inkoopprocessen met deze waarden in te richten en te streven naar innovatie en efficiëntie.

We beseffen dat we ook als inkooporganisaties lerende zijn. We leren met en van elkaar. Om te leren hebben we tijd nodig. We handelen transparant en staan open voor ontwikkeling van nieuwe kennis en samenwerkingen om naar een volledige implementatie van MVI toe te groeien.

Focusgebieden MVI

We onderscheiden voor dit actieplan vier focusgebieden

- energie & klimaat
- circulaire economie
- minimale footprint of herstel van footprint uit het verleden
- sociale inclusie

Ambities

Op basis van deze basishouding en focusgebieden stellen de Duin- en Bollenstreekgemeenten de volgende ambities/doelstellingen vast.

Energie en klimaat

We richten ons op het realiseren van energieneutraal inkopen in 2025. Om deze ambitie te bereiken vragen we bij inkoop- en aanbestedingstrajecten uit op het besparen van energie, het opwekken van duurzame energie en het terugdringen van CO₂-uitstoot. Werken, diensten en leveranties met een neutrale of zelfs positieve energie-footprint geven we een hogere waardering. Hiermee beogen we klimaatmitigatie. Om de gevolgen van huidige klimaatstijgingen in de regio te kunnen ondervangen, nemen we waar nodig klimaat-adaptieve - of klimaat-compenserende maatregelen mee in inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Circulaire economie

In een circulaire economie bestaat geen afval meer. Dat komt doordat producten efficiënter worden ontworpen en materialen zoveel mogelijk worden hergebruikt. In 2050 moet onze economie circulair zijn. Om deze ambitie te bereiken kopen we circulaire producten in: producten die in hun ontwerp al rekening houden met de 'na gebruiksfase' en/of kopen we producten in die bio-based zijn. Hierbij maken we afwegingen op basis van de total costs of ownership¹, waarbij we rekening houden met (behoud van) meervoudige waarde: economisch, milieu- en menswaarde. Ook staan we open voor nieuwe ontwikkelingen, technieken, inkoopmodellen (zoals business-as-a-service) en innovatieve aanbestedingsvormen. Voor wat betreft MVI richten we ons op de expliciete afweging van circulair handelen in al onze inkopen in 2025.

Minimale ecologische footprint

We richten ons op het maximaal behoud en verbetering van natuurlijk kapitaal, van de ecologische structuur en biodiversiteit in 2025. Dit betekent dat we bij inkoop en aanbestedingstrajecten ook ermee rekening houden hoe de levering of het werk tot stand komt. We onderzoeken kritisch de hoeveelheid benodigd product, en ook hierbij maken we afwegingen op basis van de total costs of ownership, we kiezen voor niet giftige producten, die vrijwel niet belastend zijn voor het milieu (lucht, water, bodem, natuur) en geen onherstelbare schade toebrengen aan het milieu en voor producten die duurzaam geproduceerd zijn, liefst lokaal of regionaal.

Sociale inclusie

We richten ons bij inkopen op het realiseren van zoveel mogelijk sociale inclusie in de maatschappij in 2025. Dit betekent voor ons: zoveel mogelijk mensen kunnen fatsoenlijk betaald arbeid verrichten, zowel lokaal/regionaal en in landen waar onze producten vandaan komen en het aantal mensen dat afhankelijk is van een uitkering vermindert. Om deze ambitie te realiseren vragen we waar mogelijk in aanbestedingen en inkopen uit op eerlijke handel en de inzet van social return-activiteiten. Ten aanzien van de social return beschouwen we in principe alle in kopen en aanbesteding (dus zonder minimum in bedrag of looptijd).

Basiskwaliteit

Als basis passen we bij alle inkooptrajecten en aanbestedingen in ieder geval de landelijke minimum duurzaamheidscriteria toe van PIANOo (landelijk expertisecentrum aanbesteden). Voor zover dit nog niet het

¹ rekening houden met de kosten die je verwacht gedurende de totale levenscyclus van de aankoop. Naast de financiële effecten kun je ook onder meer de milieueffecten van de aankoop mee laten wegen.

geval is, werken we als gemeente hier zo snel mogelijk naartoe. Dit is ons minimum niveau. Jaarlijks selecteren we op basis van een impactanalyse projecten, waarbij we, in samenwerking onderling en met marktpartijen, onderzoeken of er meer kan worden geboden dan deze minimale eisen. Dit onderzoeken we zo vroeg mogelijk in het proces, bijvoorbeeld door middel van marktconsultaties.

Tussendoelstelling

We streven ernaar dat in 2025 in alle aanbestedingen en inkooptrajecten de afwegingen op maatschappelijke verantwoordbaarheid op deze manier plaatsvinden. Om deze ambities waar te maken is een tussendoelstelling opgesteld voor de Duin- en Bollenstreekgemeenten om *in 2020 minimaal 50% van ons volume aan aanbestedingen en inkopen ('spend') vanuit onze MVI principes te realiseren om met de opgedane ervaringen de doelstelling voor 2025 te realiseren.*

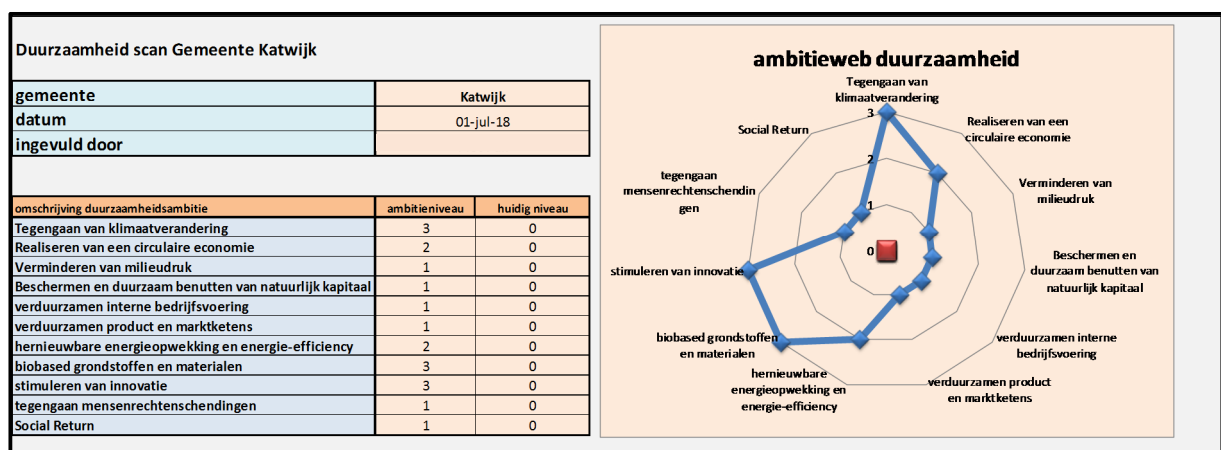
Leren en meten

Deze doelstelling vraagt om inzet van capaciteit, middelen en ruimte om te leren. De kennis en bewustwording in de organisatie om maatschappelijk verantwoord te kunnen inkopen, moeten de komende drie jaar worden vergroot. Ook de samenwerking tussen de gemeenten op dit punt is nieuw en ook van elkaar valt nog te leren. Om maatschappelijk verantwoord te kunnen inkopen dienen betrokkenen geënthousiasmeerd te worden. Daarbij gaat het niet alleen om de inkopers, maar ook om de leidinggevenden, beleidsmedewerkers, beheerders en uitvoerders die in de processen hun rol hebben; houding en gedrag zijn van belang om de ambities te realiseren.

Om in de toekomst nog beter te kunnen inkopen op een maatschappelijk verantwoorde manier worden projecten en processen gemonitord en geborgd. Om de doelstelling te kunnen realiseren, worden uiteindelijk alle (kleine en ook grote) aanbestedingen en inkooptrajecten op een MVI-wijze in de markt gezet.

In vroeg stadium meenemen

Maatschappelijk verantwoord inkopen begint al bij de eerste behoefte-evaluatie en specificatie. Aan het begin van een inkooptraject wordt de MVI-impact in kaart gebracht. Daarbij worden de consequenties (verwachte of gewenste MV-rendement) op alle 11 aspecten van MVI gewaardeerd en worden de eventuele consequenties voor functionaliteit en kosten in beeld gebracht in de vorm van een duurzaamheidsscan (zie het gefingeerde voorbeeld in de figuur). Dit biedt de mogelijkheid om de consequenties vroegtijdig in het besluitvormingsproces duidelijk te maken en een gerichte uitvraag te doen aan leveranciers of aannemers, zodat geen (gedeelte van) de eventuele duurzaamheidswinst onbewust verloren gaat.

3 Actieplan MVI 2018

Dit hoofdstuk beschrijft, hoe we van ambitie naar uitvoering gaan. We nemen drie jaar (2018 tot eind 2020) om stapsgewijs te leren. Deze acties zijn onderverdeeld in een drietal categorieën:

1	Ervaring opdoen in concrete projecten	we gaan uitvinden hoe MVI werkt en hoe we onze processen, rollen en verantwoordelijkheden daarop het beste aanpassen. Om dat te leren voeren we elk jaar een aantal concrete inkoopprojecten uit, waarmee
2	Borgen van MVI in de organisatie	uit oefenen in projecten leren we wat nodig is om goede MVI resultaten te halen en hoe we de organisatie hier beter op kunnen inrichten. Met deze kennis gaan we zorgen voor (een betere) borging van MVI in de
3	Opdoen en uitwisselen van kennis en ervaring	we zorgen voor vergroting van kennis en enthousiasme voor MVI in de gemeenten, zodat MVI mede een vliegwielt wordt om bij te dragen aan

De acties, het hart van dit actieplan, wordt jaarlijks aangepast na evaluatie van het voorgaande jaar en met meenemen van de **impactanalyse (4)** van aankomende inkoop- en aanbestedingstrajecten op het behalen van de MVI ambities en de (tussen)doelstellingen. Planning, uitvoering en evaluatie betreft niet alleen de inkooporganisatie, maar geldt alle betrokken rollen. In het actieplan dat in dit hoofdstuk wordt toegelicht gaat vooral in op de acties voor 2018

1. Ervaring opdoen in concrete projecten

In de tabel is een opsomming van de verschillende projecten waarmee de gemeenten in 2018 de principes van MVI gaan toepassen. Belangrijk doel is om de werking van MVI te toetsen en na te gaan hoe we naar onze ambities toewerken. Aangegeven is welke van de Duin- en Bollenstreekgemeenten deze actie uitvoeren. De kolommen ernaast betreffen de focusgebieden (ambities) waarop de acties impact zullen hebben.

Actie	Gemeenten	Klimaat-neutraal	Circulaire economie	Minimale footprint	Sociale inclusie
Keuze en aanschaf van circulaire koffie en machines voor warme dranken	Katwijk, Hillegom, Lisse, Teylingen		X	X	X
Handboek Openbare Ruimte verduurzamen (Pieter)	allen		X	X	
Klimaatadaptatie wordt aspect bij inkoopproces voor ontwikkelingen en beheer openbare ruimte	allen	X			
10% circulaire materialen inkopen bij GWW en	allen	X	X	X	X
100% circulaire materialen inkopen bij kleding en meubilair	allen	X	X	X	X
Energie: afsluiten nieuwe leveringscontracten	Collectief Servicepunt71	X		X	
Openbare verlichting	<u>n.t.b.</u>	X	X	X	
ICT	<u>n.t.b.</u>	X	X	X	
Toepassen minimale en landelijke duurzaamheidscriteria <u>PIANOo</u>	allen	X	X	X	X

Voor 2018 (inclusief overloop naar 2019) zijn de volgende projecten geselecteerd waarmee gericht ervaring zal worden opgedaan met de voorgestane werkwijze van MVI.

Onderwerp	Activiteit	Initiërende afdeling	Maatgevende doelen	2018	2019
Koffiezetapparaten	Aanschaf circulaire apparaten voor warme dranken	BV		X	
Energie	Afsluiten nieuw energiecontract gemeentelijke accommodaties	<u>BenV</u> (i.c.m. Servicepunt71)		X	
Meubilair	Vervangen en aanvullen meubilair i.v.m. huisvesting	BV		X	X
Verbouw gemeentehuis	Nog relevante aspecten t.a.v. bouw en sloop	PRO		X	X
Openbare Verlichting	Uitvoering innovatie	<u>BenV</u>		X	
GWV-projecten	Aanleg Ronde <u>Rogstraat</u>	<u>BenV</u>		X	
	Aanleg Riolering Vogelbuurt	<u>BenV</u>		X	X
	Aanleg Fietspad Westerbaan	PRO		X	X
	Vervangen Julianabrug	PRO		X	X

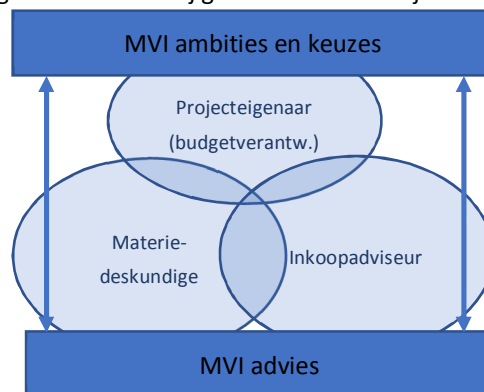
N.B. Eén en ander ook rekening houdend met de feitelijke planning van projecten in het kader van prioriteitstelling collegebeleidsprogramma

2. Borging van MVI in de organisatie

Om ervoor te zorgen dat MVI een algemeen toegepaste kwaliteitsnorm wordt in de organisatie en de processen van de Duin- en Bollenstreekgemeenten, worden er vanaf 2018 ook acties uitgevoerd om de voortgang op MVI te kunnen monitoren en te zorgen voor borging van MVI. Daarbij gaat het uitdrukkelijk om meer dan alleen de inkooporganisatie.

Bij inkoop- en aanbestedingen onderscheiden wij doorgaans drie verschillende rollen:

1. De projecteigenaar: verantwoordelijk voor het eindresultaat en budget
2. De materiedeskundige: verantwoordelijk voor het leveren van inhoudelijke resultaten en expertise binnen een vakgebied relevant voor het eindresultaat (in een complex project kunnen dit meerdere deskundigen zijn)
3. De inkoopadviseur: procesmatige inkoopbegeleiding

De budgetverantwoordelijke binnen een domein is eigenaar van een project. De eigenaar is ook de penvoerder binnen de eventuele samenwerking tussen de verschillende afdelingen van een gemeente. De eigenaar is ook verantwoordelijk voor de resultaatbepaling, de keuze van de MVI uitwerkingen, de planning en monitoring volgens het stappenplan: plan - do - check - act. Er kan wel sprake zijn van gedelegeerd eigenaarschap. Hier dient dan afstemming over plaats te vinden. MVI advies wordt geleverd in de samenwerking tussen de inkoopadviseur en de materiedeskundige. Inhoudelijke kennis over ontwikkelingen worden geleverd door de materiedeskundige, hierin bijgestaan door de inkoopadviseur. De inkoopadviseur adviseert hoe dit optimaal in een aanbesteding kan worden uitgevraagd. Naast deze rollen is er in de organisaties veelal nog een aanjagende, ondersteunende en adviserende rol weggelegd voor een duurzaamheidscoördinator. Deze richt zich op alle hierboven genoemde functionarissen.

In de tabel op de volgende bladzijde geven we aan welke acties voor borging van MVI in de werkprocessen en organisatie zullen ondernemen. Daarbij is ook een eerste initiële planning opgenomen. Deze werkzaamheden worden hoofdzakelijk vanuit inkoop- en duurzaamheidscoördinator geïnitieerd.

Actie	18/Q2	18/Q3	18/Q4	19/Q1
Inrichten functie van de MVI inkoopcoördinator: definiëren taken, positie en rol, benodigde capaciteit en middelen. Uitlijnen verantwoordelijkheid ten opzichte van inhoudelijke medewerkers en duurzaamheidscoördinator	X			
Controleren toepassing basiskwaliteit a.h.v. milieucriteria (duurzaamheidscriteria) <u>PIANOo</u> controleren en voor zover nodig verder integreren in inkoopprocessen		X	X	
MVI opnemen in de inkoopstrategie		X		
Inkoopbeleid bijwerken op ambities MVI		X		
Herinrichting inkoopprocedures/handboek. Interne uitleg-instructies op heringerichte inkoopprocedures/handboek			X	X
(MVI) <u>Ambitiweb</u> als instrument opnemen in de inkoopprocedure/inkoop-strategie en afspraken maken over feitelijke toepassing		X		X
Opzetten monitoringssysteem voortgang MVI: oriëntatie op hoe bij andere gemeenten, keuze systematiek			X	X
Uitvoeren jaarlijkse impactanalyse			X	
Jaarlijks rapportage voortgang MVI aan directie, MT en bestuur				X
Jaarlijks bijstellen actieplan MVI				X

3. Verhoging van kennis over en betrokkenheid bij MVI

MVI in de volle breedte van het ondertekende Manifest is nog betrekkelijk nieuw. Om ervoor te zorgen dat direct betrokken en ondersteunende medewerkers in de gemeenten MVI bewuster meenemen in hun handelen, is het belangrijk acties in te zetten die bijdragen tot het vergroten van bewustzijn rondom- en het bijdragen aan een positieve houding ten opzichte van MVI. Onderstaande overzicht schetst de acties die we hiertoe gaan inzetten.

Actie	18/Q2	18/Q3	18/Q4	19/Q1
Speeddate markt-overheid organiseren ten behoeve van kennisuitwisseling: - nieuwe toepassingen in de openbare ruimte - Innovatief aanbesteden				X
Deelnemen aan <u>Communities of Practice</u> , congressen, workshops en bijeenkomsten over MVI	X		X	
Interne ambassadeurs aantrekken/werven <u>tbv</u> MVI-projecten		X		
Toepassen marktconsultaties			X	
Halfjaarlijkse communicatie over resultaten: intern, naar raad en naar samenleving				X
Overleg MVI Projectgroep Duin- en Bollenstreek		X	X	X
Communicatie over voorbeelden en best <u>practises</u> (eigen organisatie, samenwerkende gemeentes, landelijk, bijvoorbeeld te vinden op MVI-website)		X	X	X

4. Impactanalyse

Om te komen tot een jaarlijks gezamenlijk actieplan is een vorm van impactanalyse op aanstaande inkoop- en aanbestedingstrajecten nodig. daarbij wordt geanalyseerd hoeveel impact de trajecten (kunnen) maken op de (MVI) duurzaamheidsambities van de gemeenten. In de impactanalyse worden projecten globaal getoetst aan de vier speerpunten uit het MVI-beleid. Daarnaast hechten we ook waarde aan de toetsing van project op de gebieden van samenwerking (intern en extern), kennisvergroting en monitoring. De trajecten worden (op een

vergelijkbare wijze met het eerder genoemde ambitieweb per project) geplot op deze zeven waarden. Hiervoor wordt een werkwijze en de format ontwikkeld.

Door deze impactanalyse jaarlijks uit te voeren aan de hand van het inkoopjaarplan/de aanbestedingskalender, ontstaat er inzicht in welke projecten het beste kunnen bijdragen aan MVI-ambities en doelstellingen en kunnen deze als specifiek project worden opgenomen in het actieplan van het komende jaar. De wijze waarop deze jaarlijkse impactanalyse wordt uitgevoerd (initiatiefnemer, betrokkenen) wordt nog nader per gemeente bepaald.